

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет залізничного транспорту
імені академіка В. Лазаряна

Факультет
Кафедра

Економіко-гуманітарний
Філологія та переклад

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

професор

Б. Є. Боднар

«08»

09

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**

Статус дисципліни – **вибіркова**

Обсяг – **3 кредити ЄКТС**

Дисципліна є компонентою освітньої програми:

Шифр галузі	Код і назва спеціальності	Назва ОП	Код навчальної дисципліни
03 Гуманітарні науки	035 Філологія	Германські мови та література (переклад включно)	ВБ 13.2

Форма підсумкового контролю – **залік**

м. Дніпро – 2021

Розробник робочої програми
к. філол. н., доцент О. А. Боговик

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри філології та перекладу
« 04 » 06 20 21 р., протокол № 14

Завідувач кафедри
д. філос. н., професор Т. І. Власова

Розглянуто та схвалено вченою радою економіко-гуманітарного факультету «29»
06 2021 р. протокол № 8

Голова вченої ради
к. екон. н., доцент Т. В. Полішко

ПОГОДЖЕННЯ

Робоча програма дисципліни відповідає нормативам навчального плану

Начальник навчального відділу Л. Є. Андрашко
« 01 » 09 2021 р.

Робоча програма дисципліни відповідає вимогам нормативно-методичних документів

Начальник навчально-методичного відділу С. М. Гончаренко
« 07 » 09 2021 р.

1. Мета навчальної дисципліни

У курсі навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» викладено основні теоретичні питання для засвоєння практичних знань і навичок, що представляють необхідну базу як у висвітленні теоретичних засад науково-дослідної діяльності, так й у наданні методичних рекомендацій щодо виконання конкретних видів наукових, навчально-дослідних, дисертаційних та інших робіт.

Метою дисципліни є досягнення компетентностей, які ґрунтовані на зазначених в освітньо-професійній програмі (ОП):

1. Здатність бути критичним і самокритичним під час виконання завдань, які включено у зміст навчальної дисципліни.
2. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел: друкованих та електронних видань, мережі інтернет.
3. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, які виникають під час обговорення зазначених тем.
4. Здатність спілкуватися англійською мовою.
5. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією курсу навчальної дисципліни.
7. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
8. Здатність до «перекладацької» інтерпретації тексту.

Навчальна дисципліна сприяє розвитку наступних соціальних навичок (soft skills): тайм-менеджмент (ОН 1), позитивне мислення (ОН 4), формулювання думок (КН 1), модерація нарад (обговорення) (КН 2), врахування усіх точок зору (КН 4), мотивація членів команди (УН 2), уникнення ризиків (конфліктів) (УН 4).

2. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін які потрібні для вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень»

ОК 4	Теорія перекладу
ВБ 14.1	Теорія та практика міжкультурної комунікації
ВБ 14.2	Комунікативні стратегії при перекладі
ВБ 14.3	Проблеми лінгвістичного підходу в дослідженнях міжкультурної комунікації
ВБ 15.1	Герменевтика тексту та контексту
ВБ 15.2	Переклад конференцій (англійська мова)
ВБ 15.3	Гендерні дослідження в теорії лінгвістики
ВБ 16.1	Ділова комунікація та переклад документів
ВБ 16.2	Переклад та редагування науково-технічних текстів
ВБ 16.3	Теорія і практика технічного перекладу з третьої іноземної мови
<i>Дисципліни, вивчення яких спирається на дисципліну «Методологія та організація наукових досліджень»</i>	
ОК 1	Інтелектуальна власність
ОК 2	Сучасні інформаційні технології при перекладі
ОК 10	Кваліфікаційна випускна робота

3. Очікувані результати навчання

Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» повинна забезпечити такі результати навчання (згідно з ОПП):

Програмні результати навчання	
ПРН 4.	Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.
ПРН 7.	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН 8.	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві.
ПРН 11.	Демонструвати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації.
ПРН 14.	Дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРН 17.	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
ПРН 21.	Володіти інструментарієм літературної герменевтики, розуміти роль перекладача як посередника й інтерпретатора під час роботи з текстом.

Очікувані результати навчання (ОРН), які повинні бути досягнуті після опанування дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень»:

№	ОРН	Рівень	Шифр ПРН ПРН 7, ПРН 8, ПРН 11
1.	Класифікувати категорії ділової комунікації. Орієнтуватися в основних поняттях спецкурсу.	I	ПРН 7, ПРН 8, ПРН 11
2.	Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу: вміти опрацювати наукові джерела, поглиблюючи свої знання з організації наукових досліджень.	IV	ПРН 11, ПРН 17, ПРН 4
3.	Використовувати у практичній діяльності принципи компонентного аналізу тексту, а також вивчати і застосовувати методи наукових досліджень.	III	ПРН 11, ПРН 17, ПРН 21
4.	Знаходити й аналізувати різні напрямки та школи для написання наукових досліджень.	II, IV	ПРН 8
5.	Знаходити адекватні способи аналізу методів для дослідження і вивчення конкретного матеріалу..	II	ПРН 17, ПРН 21
6.	Використовувати фонові знання з дисципліни.	III	ПРН 17
7.	Використовувати знання кожної з зазначених тем.	III	ПРН 17
8.	Вільно використовувати мовний матеріал.	III	ПРН 17
9.	Вільно використовувати термінологічний матеріал.	III	ПРН 17
10.	Враховувати різноманітні методи.	IV	ПРН 17
11.	Аналізувати отриманий текст щодо наявності граматичних та лексичних помилок.	IV	ПРН 17
12.	Нести особисту відповідальність за порушення правил академічної доброчесності у професійній діяльності.	II	ПРН 14

4. Критерії оцінювання результатів навчання

<i>Шкала ЕКТС</i>	<i>Очікуванні результати навчання</i>
A	Відмінно виставляється, якщо студент відмінно володіє теоретичною базою курсу, орієнтується у термінологічному апараті та самостійно виконує типові завдання наукових досліджень. Під час виконання практичних завдань студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати, робити відповідні трансформації згідно з прагматикою тексту. Допускається 1-2 незначні лексичні, граматичні помилки або деякі стилістичні неточності при перекладі.
B	Дуже добре виставляється, якщо студент самостійно виконує типові завдання щодо організації наукового дослідження, володіє базовими навичками з виконання необхідних перетворень, практично завжди здатний провести аналіз і узагальнити результат. Під час виконання практичних завдань студент може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні трансформації. Допускається 2 помилки (граматичні, лексичні або стилістичні).
C	Добре виставляється, якщо студент самостійно виконує типові завдання щодо організації наукового дослідження, володіє базовими навичками з виконання необхідних перетворень, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнити результат. Під час виконання практичних завдань студент може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні трансформації. Допускається близько 3 помилок (граматичних, лексичних або стилістичних).
D	Задовільно виставляється, якщо студент самостійно виконує типові завдання щодо організації наукового дослідження, але допускає помилки лексико-граматичного характеру, володіє мовними навичками, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнити результат. Під час виконання практичних завдань студент може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні трансформації. Допускається 4 помилки (граматичні, лексичні або стилістичні).
E	Достатньо виставляється, якщо студент самостійно виконує нескладні типові завдання щодо організації наукового дослідження, але має труднощі щодо прагматичного напрямку тексту при самостійному формулюванні перекладу. Під час виконання практичних завдань студент робить певні трансформації, але не розуміє достатньою мірою прагматику тексту. Допускається 5-6 помилок (граматичних, лексичних або стилістичних).
FX	Незадовільно з повторним текстом складанням контрольного заходу виставляється, якщо студент вміє виконувати завдання щодо організації наукового дослідження, але під час виконання допускає багато помилок (7-8 помилок).
F	Незадовільно з повторним вивченням дисципліни виставляється, якщо студент знає основи організації наукового дослідження, але під час виконання практичного завдання не може самостійно виконати роботу, допускає 8 та більше помилок.

5. Види діагностування результатів навчання

<i>Вид контролю</i>	<i>Бал</i>
ПК 1	100

Співставлення шкал оцінювання

<i>Залік</i>			
Бал	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	відмінно
82-89	B	Добре	дуже добре
75-81	C		добре
67-74	D	Задовільно	задовільно
60-66	E		достатньо
35-59	Fx	Незадовільно	незадовільно з повторним складанням контрольного заходу
1-34	F		незадовільно з повторним вивченням дисципліни

6. Розподіл навчального часу для денної форми навчання

Форми освітнього процесу	Семестр		Усього	
	третій			
	I половина	II половина	годин	кредит ECTS
	годин	годин		
Загальний обсяг за навчальним планом	90		90	3
Навчальні заняття:				2
– лекції	32		32	
– практичні заняття				
Самостійна робота:	58		58	
– підготовка до лекцій та практичних занять	16		16	
– опрацювання розділів програми, які не розглядаються під час лекцій -виконання та захист індивідуального завдання	15		15	
– підготовка до контрольних заходів	27		27	
Контрольні заходи:			залік	
Модульний контроль				

7. Зміст дисципліни

Тема	Обсяг (години)	СН
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ І		
Лекція		
1. Класифікація наук. Підготовка наукових кадрів.	2	ОН 4, КН 1, КН 2, УН 4
2. Науково-дослідницька робота студентів у вищій школі. Методологічні засади наукового пізнання та творчості.	2	
3. Поняття про методологію та метод наукового дослідження. Типологія методів наукового дослідження.	2	
4. Нормативно-правова база наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Україні.	2	
5. Вибір напрямку наукового дослідження та етапи НДР.	2	
6. Поняття наукової проблеми. Поняття теми дослідження та її формулювання. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Мета і завдання дослідження.	2	
7. Порядок здійснення наукового дослідження. Етапи НДР. Сутність, мета, завдання та етапи теоретичних досліджень. Методи теоретичних досліджень.	2	
8. Використання математичних методів у дослідженнях. Експериментальні дослідження.	2	
9. Сутність, мета, функції наукового експерименту.	2	
10. Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження.	2	
11. Мова та стиль наукової роботи. Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження.	2	
12. Впровадження та ефективність наукових досліджень. Формулювання наукової новизни та практичного значення отриманих результатів.	2	
13. Наукові колективи та наукові школи, та їх роль у розвитку науки. Організація роботи в науковому колективі.	2	
14. Основні принципи управління науковим колективом.	2	
15. Особливості управління конфліктами у науковому колективі.	2	
16. Наукова організація та гігієна розумової праці. Моральна відповідальність вченого.	2	
Практичне заняття		
Не передбачено		
Самостійна робота		
Види та ознаки наукового дослідження. Філософські методи та їх роль у науковому пізнанні.	5	ОН 1, КН 1, КН 4, УН 2
Організація наукової діяльності в Україні.	5	
Загальна характеристика процесів наукового дослідження.	5	
Підготовка до лекційних занять.	16	
Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях.	15	
Підготовка до контрольних заходів та їх складання.	27	
Контрольний захід		
Модульний контроль 1		

Усього годин/кредитів ECTS	90/3	
----------------------------	------	--

8. Методи навчання

Лекції з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (презентації, схеми, відео- й аудіозаписи тощо), що призначені для супроводу навчального процесу.

Електронний лабораторний практикум – інформаційна інтерактивна демонстраційна модель природних і штучних об'єктів, процесів та їхніх властивостей із застосуванням засобів комп'ютерної візуалізації.

Самостійна робота з використанням можливості мережі інтернет з наданням відповідних посилань на джерело інформації.

Самостійна підготовка з використанням друкованих та електронних підручників, навчальних посібників (з вільним доступом усім учасникам навчального процесу), а також інших локальних і мережевих інформаційних ресурсів.

Під час виконання індивідуальних завдань (переклад різножанрових текстів, створення проектів та ін.) студенти отримують розвиток наступних соціальних навичок:

- уміння керувати власним часом (ОН 1 Тайм-менеджмент), що сприяє встановлення контрольних термінів виконання індивідуальних завдань (так званий deadline або реченіць);
- приймати рішення (ОН 2) розвивається та реалізується студентами під час виконання індивідуальних завдань, де студенти аргументують вибір матеріалів для висвітлення проблемної теми;
- чітко формулювати цілі (ОН 3) розвивається у студентів під час підготовки до практичних занять та для виконання індивідуальних завдань;
- сприяти формуванню позитивного мислення (ОН 4) розвивається під час лекційних заняття, проявляти доброзичливе ставлення до студентів, наводити приклади успішних практик в історичному контексті власної дисципліни тощо;
- зрозуміло формулювати думки (КН 1) усно і письмово формується на аудиторних заняттях під час спілкування з викладачем та студентами, а також у процесі виконання індивідуальних завдань;
- розвивати здатності модерувати наради (обговорення) (КН 2), щоб кожен студент мав змогу керувати обговоренням теми заняття;
- працювати в команді (УН 1) розвивається під час виконання групових проектів самостійної роботи;
- розвивати здатність мотивувати команду (УН 2) реалізується під час тих навчальних занять або групових видів самостійної роботи, де завдання вважається виконаним, у разі виконання своєї частини завдання кожним студентом в установлений термін;
- запобігати ризикам (конфліктам) (УН 4) розвивати у студентів під час аудиторних, індивідуальних занять і консультацій, проводячи тематичні бесіди.

9. Методи оцінювання

Вид контролю	Метод демонстрування результатів навчання	Бал
ПК 1	1. Класифікація наук.	6.....10
	2. Методологічні засади наукового пізнання та творчості.	6.....10
	3. Нормативно-правова база наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Україні.	6.....10
	4. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Мета і завдання дослідження.	6.....10
	5. Методи теоретичних досліджень.	6.....10

	6. Мова та стиль наукової роботи.	6.....10
	7. Наукові колективи та наукові школи, та їх роль у розвитку науки.	6.....10
	8. Основні принципи управління науковим колективом.	6.....10
	9. Особливості управління конфліктами у науковому колективі.	6.....10
	10. Моральна відповідальність вченого.	6.....10
	Всього	60.....100

Студенти, які під час будь-якого методу оцінювання порушують принципи академічної доброчесності, а саме: списують (виконують аудиторну письмову роботу із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), обманюють (видають виконану третіми особами роботу за власну) несуть особисту відповідальність. За порушення академічної доброчесності із результату, який отримав студент, вираховується 30% від максимального балу за той захід оцінювання, у якому було виявлено порушення.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
2. Артемчук Г.І. Методика організації науково-дослідної роботи: навч. посіб. Київ: Форум, 2000. 270 с.
3. Баскаков А. Я. Методология научного исследования : учеб. пособие. Киев. : МАУП, 2004. 216 с.
4. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ, 2001. 185 с.
5. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с.
6. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник Київ: Кондор, 2003. 192 с.
7. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 317 с.

Додаткова література

1. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: навч. посібник / Я.Я.Чорненький, Н.В. Чорненька, С.Б. Рибак та ін. Київ: ВД «Професіонал», 2006. 208 с.
2. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 2-ге вид. Київ: Знання-Прес, 2002. 295 с.
3. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень. Київ : Знання, 2007. 270 с. Weinreich U. Languages in contact: Findings and problems. The Hague: Mouton, 1993. 296 p.